

تربیت فرزندان در پرتو شریعت

مؤلف

شیخ الحدیث مولانا سبحان محمود رحمۃ اللہ علیہ

مترجم

افضل دھمردنؤاد

کتابفروشے طیبین

www.Tayyebin.Net

۰۹۳۸۴۶۴۶۶۱۹

فهرست عناوین

- مقدمه مترجم ۱۳
- تربیت صحیح اسلامی ۱۵
- عذاب غفلت از تربیت اسلامی فرزندان ۱۶
- فرشتگان چگونه نگهبان جهنم هستند؟ ۱۷
- دعا فرشتگان برای بندگانی که به احکام خداوند عمل می کنند ۱۹
- طریقه‌ی نجات دادن اهل و عیال از آتش جهنم ۲۱
- خودت برای نجاتت فکر کن ۲۲
- بهشت مفت نمی‌رسد ۲۳
- خبر وفات پدر بزرگوار و درخواست ایصال ثواب ۲۴
- آیه عام است ۲۵
- تربیت باید اسلامی باشد ۲۶
- قبل از آتش جهنم، نجات دادن خود لازم است ۲۶
- نسخه‌ی آسان تربیت ۲۷
- قبل از همه باید در ذهن بچه‌ی نام خداوند و نام پیامبر ﷺ قرار گیرد ۲۷
- فرزند انسان نقال است ۲۸
- کودکان امروز آینده سازان جامعه‌ی فردا هستند ۳۰
- بهترین زندگی و شادمانی زندگی و شادمانی آخرت است ۳۴
- نحوست در گناهان است ۳۵
- نتیجه‌ی اعمال بد خودتان ۳۵
- پنج سؤال در بارگاه خداوند ۳۷
- دنیا دار الامتحان است ۳۸
- خودتان را در جلسه امتحان تصور کنید ۳۹
- همسر و فرزندان چگونه دشمن انسان هستند؟ ۴۰
- مفهوم تربیت صحیح ۴۱

- نظارت بر خانواده و فرزندان یک امر ضروری است ۴۲
- پدر صالح و فرزندان ناصالح، چرا؟ ۴۲
- فرزندان نعمت خداوند ۴۳
- تصور باطل جاهلیت ۴۳
- نقطه‌ی نظر اسلام ۴۴
- تربیت و پرورش دهنده صحیح دو دختر یا دو خواهر بهشتی است ۴۴
- دعا به هنگام اطلاع یافتن از تولد فرزند ۴۵
- دومین مرحله‌ی بعد از تولد ۴۶
- برای اذان یا اقامت امام یا مؤذن لازم نیست ۴۷
- تحنیک یک امر ضروری ۴۷
- فایده‌ی جسمانی تحنیک ۴۷
- فایده‌ی معنوی تحنیک ۴۸
- مرحله‌ی پنجم بعد از تولد نام‌گذاری کودک ۴۹
- نام کودک چگونه باید باشد ۴۹
- نام بر شخصیت اثر خواهد گذاشت ۴۹
- یک داستان عجیب ۵۰
- نام خوب و پسندیده ۵۱
- بر بچه‌ها نام خوب بگذارید ۵۲
- نام انسان‌های نافرمان را روی فرزندان‌تان نگذارید ۵۲
- یک مسئله‌ی شرعی: حق نام‌گذاری با پدر است ۵۳
- مرحله‌ی ششم عقیقه ۵۳
- اسلام نام قرآن و سنت است ۵۴

- ۵۵ احکامی چند در مورد عقیقه
- ۵۵ عقیقه کردن فرض نیست
- ۵۶ عذاب قرض گرفتن بدون ضرورت
- ۵۶ عقیقه باید چه زمانی و چگونه باشد
- ۵۷ حکمت تراشیدن موی سر کودک
- ۵۸ ختنه کردن نوزاد سنت است
- ۵۸ فواید جسمانی ختنه
- ۵۸ نظارت پدر و مادر بر فرزندان یک فریضه‌ی مهم
- ۵۹ بچه فطرتاً مسلمان است
- ۶۰ نتیجه‌ی تربیت
- ۶۰ حرمت و عظمت جهت قبله
- ۶۱ رعایت طهارت و نجاست
- ۶۲ اثر تربیت خوب
- ۶۲ مادر باید کودک را از شیر خود تغذیه کند
- ۶۳ شیر بر طبیعت کودک اثر می‌گذارد
- ۶۳ حلیمه دایه‌ی پیامبر (صلی الله علیه وسلم)
- ۶۴ شیر مادر بهترین غذا
- ۶۴ در دوران کودکی رعایت حال او را بکنید
- ۶۵ به کودک از همه اول کلمه طیبه بیاموزید
- ۶۵ فلسفه یاد گرفتن کلمه طیبه لا اله الا الله
- ۶۶ چشم و گوش
- ۶۶ روش آموختن کلمه‌ی طیبه

- ۶۷ یک مثال عجیب
- ۶۷ مرحله‌ی دوم تربیت
- ۶۸ فرزندتان را به سه خصلت خوگر نمایید
- ۶۸ آن سه خصلت کدامند
- ۶۹ محبت پیامبر ﷺ چگونه است
- ۶۹ وسایل و ذرایع محبت پیامبر ﷺ
- ۶۹ راه آسان پیدا کردن محبت با اهل بیت
- ۷۰ فرمان نبوی در مورد تربیت
- ۷۱ گوش ظرف دل است
- ۷۱ در آخرت از کدام اعضا سؤال می‌شود
- ۷۱ تأثیر منفی تماشای تلویزیون به دل می‌رسد
- ۷۲ کودکان را فقط از خدا بترسانید
- ۷۲ فضیلت تلاوت قرآن
- ۷۳ روش ایجاد محبت پیامبر ﷺ
- ۷۴ با دست خود کودکان‌مان را به سوی تباهی سوق می‌دهیم
- ۷۴ یک داستان تأسفناک
- ۷۵ ایمان و محبت پیامبر ﷺ لازم و ملزوم هستند
- ۷۶ به من جواب دهید آیا این انصاف است؟
- ۷۶ سیرت طیبه پیامبر ﷺ را مطالعه فرمایید
- ۷۷ داستان‌های صحابه کرام را بخوانید
- ۷۷ در وجود کودکان محبت اهل بیت پیامبر ﷺ را پیدا کنید
- ۷۷ اهل بیت پیامبر ﷺ چه کسانی هستند؟
- ۷۸ در دنیا این گونه مسلمانانی هم هستند!

- ۷۸ اصول اسلامی تربیت فرزندان
- ۷۹ اصول تربیت از سه تا ۷ سالگی
- ۷۹ تربیت جسمانی فرزند از دیدگاه قرآن و سنت پیامبر
- ۸۰ اعتدال را در تربیت جسمانی فرزند ملحوظ دارید
- ۸۲ توجه به تندرستی کودکان یک امر حیاتی است
- ۸۲ خداوند برای هر دردی دارو خلق کرده است
- ۸۳ شب‌های بیماری‌دار
- ۸۴ فلسفه‌ی حفاظت از تندرستی
- ۸۴ یک داستان از گلستان سعدی
- ۸۶ داستان یک صحابی متمول و ثروتمند
- ۸۶ نتیجه‌ی غفلت از تربیت اسلامی
- ۸۷ یک حدیث در رابطه با تربیت
- ۸۸ مطلب مد نظر داشتن خداوند
- ۸۹ احترام به فرزندان و نتیجه آن
- ۸۹ آموزش اخلاق زیبا از جمله وظایف مادر است
- ۹۰ ذهن کودک خالی و خام است
- ۹۰ چند عادت زشت
- ۹۱ ما و جامعه‌ی ما
- ۹۱ دروغ در جامعه‌ی ما رواج دارد
- ۹۱ کودکان را فریب ندهید
- ۹۲ لعنت خداوند بر دروغگو

- ۹۳ نحوست دروغ
- ۹۳ واقعه‌ی شیخ عبدالقادر گیلانی رحمته الله علیه و توصیه‌ی مادرش به راستگویی
- ۹۴ دروغ یک لعنت است
- ۹۵ دزدی چگونه آغاز می‌شود
- ۹۶ کودکان را در قبال دزدی تنبیه کنید
- ۹۶ روش تنبیه
- ۹۶ مسئولیت دزدی کودک به‌عهده‌ی پدر و مادر است
- ۹۷ اکثر والدین از جانب فرزندان چرا پریشان‌اند؟
- ۹۷ تربیت غیراسلامی و انجام بد آن
- ۹۸ عادت دشنام و بی‌حیایی
- ۹۹ در رابطه با مذمت دشنام مضمون یک حدیث
- ۹۹ دشنام دادن مسلمان بدترین گناه
- ۱۰۰ دشنام دادن پدر و مادر دیگران دشنام دادن به پدر و مادر خود است
- ۱۰۰ صفات مومن خوب
- ۱۰۱ زبان شمشیر دولب است
- ۱۰۱ زبانت را حفظ کن
- ۱۰۲ کودک همان کاری را انجام می‌دهد که ببیند یا بشنود
- ۱۰۲ آزادی کودکان اولین قدم بی‌بندوباری
- ۱۰۳ مراقبت خصوصی فرزندان نزدیک به سن بلوغ
- ۱۰۴ در چه سنی نماز به کودکان آموزش داده شود
- ۱۰۴ رخت خواب بچه‌های ده ساله، جدا از رخت خواب پدر و مادر باشد
- ۱۰۴ بی‌بند و باری‌های جنسی در بچه‌ها
- ۱۰۵ کانون خانه را پاک و صاف نگه‌دارید
- ۱۰۵ یک داستان هولناک درباره ویدئو

- آغاز بی‌بند و باری در بچه‌ها ۱۰۶
- آزادی چیست؟ ۱۰۶
- سبب آزادی ۱۰۶
- نحوست موسیقی و ترانه ۱۰۷
- روش پرهیز از موسیقی و ترانه ۱۰۸
- عاقبت گوش دادن موسیقی و ترانه ۱۰۹
- چند عادت زشت در کودکان و جلوگیری از آن ۱۰۹
- کودک در چه سنی باید شروع به تعلیم کند ۱۱۰
- بندگان نیک خداوند کم نیستند ۱۱۰
- یک فریب شیطانی ۱۱۱
- معیاری دیگر ۱۱۱
- تعریف و شناخت ولی ۱۱۱
- اصول آموزش علمی ۱۱۲
- خلاقیت و مهارت شیخ ابوعلی سینا ۱۱۳
- آموزش یک امر لازمی ۱۱۴
- علوم دنیوی تابع قرآن و سنت هستند ۱۱۴
- تحصیل علم هیچ‌گونه اجرتی ندارد ۱۱۴
- فراگیری احکام شرعی‌ی ضروری‌ه لازمی‌ه است ۱۱۵
- برای تاجر فراگیری علم تجارت لازم است ۱۱۵
- فضیلت تحصیل علوم دینی ۱۱۶
- دستور دعا به زیادتی علم ۱۱۶
- استفاده از مادیات به قدر ضرورت جایز است ۱۱۶

- ۱۱۷ اجر و مزد پزشکان مخلص
- ۱۱۷ علم آراسته کننده‌ی اخلاق
- ۱۱۸ اختراعات جدید وسیله‌ای برای تباهی انسانیت
- ۱۱۸ عزت بدست خداوند است
- ۱۱۹ روزی بدست خداوند است
- ۱۱۹ اساتید بچه‌ها باید دین‌دار و متدین باشند
- ۱۲۰ حال امت در آخر الزمان
- ۱۲۰ هر شخص مسئول خانواده و خاندان خود است
- ۱۲۱ زن صالحه و نیک بهترین نعمت خداوند
- ۱۲۲ مراقبت همیشگی فرزندان لازمی است
- ۱۲۲ یک داستان عجیب در رابطه با فرمانبرداری فرزند
- ۱۲۳ یک داستان نصیحت آموز
- ۱۲۴ فرزندان را باید در چه سنی در برابر ترک نماز تنبیه کرد
- ۱۲۴ استان سند و معلمین هندو
- ۱۲۵ امتیاز مرد و زن
- ۱۲۵ فرزند بهترین نعمت خداوند
- ۱۲۶ افراط و تفریط در رابطه با تربیت درست نیست
- ۱۲۶ نسخه‌ی اصلاح فرزند
- ۱۲۷ دعاء گنهکار زود قبول می‌شود
- ۱۲۸ ساعت قبولیت دعا
- ۱۲۸ بهترین اوقات قبولیت دعا
- ۱۳۰ طریقه و روش دعا کردن
- ۱۳۰ در نصیحت فرزندان دل‌سوزی بخرج دهید
- ۱۳۱ دعا

مقدمه مترجم

اهمیت تعلیم و تربیت

در بیان اهمیت تعلیم و تربیت همین قدر کافی است که محقق شدن گوهر آدمی منوط به آن است. مراقبت و مواظبت‌هایی که تحت عنوان تعلیم و تربیت در مورد انسان اعمال می‌شود، شرط رسیدن آدمی به مرحله‌ی کمال است. نوزاد آدمی هر چند فرزند آدم است، آدم نیست و بشر تنها با تعلیم و تربیت می‌تواند. آدم شود اگر درست تربیت شود انسانی فرشته‌خوی می‌گردد و اگر از تربیت درست، بی‌بهره ماند نه تنها استعدادهای او از بین می‌رود بلکه به احتمال زیاد، به قهقرا می‌رود و به مرتبه‌ی حیوانات، بلکه فروتر از آن تنزل پیدا می‌کند. امام محمد غزالی رحمه‌الله می‌فرماید: «تو را حقیقت خود طلب باید کرد تا خود، چه چیزی و از کجا آمدی و به کجا خواهی رفت؟ اندرین منزلگاه به چه کار آمده‌ای و تو را از بهر چه آورده‌اند، و سعادت تو چیست و در چیست، و شقاوت تو چیست و در چیست و این صفات که در باطن تو جمع کرده‌اند، بعضی صفات ستوران و بعضی صفات ددگان و بعضی صفات دیوان و بعضی صفات فرشتگان است. تو از این کدامی و کدام است که آن حقیقت گوهر تست و دیگران غریب و عاریت‌اند؟ که چون این ندانی سعادت خود طلب نتوان کرد»^۱

با این مقدمه‌ی مختصر معلوم گردید که انسان نیاز به تربیت دارد و تربیت او باید از همان آغاز زندگی شروع شود و این مسئولیت به عهده پدر و مادر است، زیرا کودک زیر دست آن‌ها پرورش می‌یابد و از آن‌جا که به قول مشهور: (فرزندان آینه رفتار پدر و مادر هستند) باید از قبل، پدر و مادر خودشان را با موازین شرعی و اخلاقی تطبیق دهند و به فرزندانشان صفات

خوب و موازین شرعی و اخلاقی را توصیه نمایند و این نکته را حضرت شیخ الحدیث مولانا سبحان محمود رحمته الله در این گفتارهای شیرین با استدلال از قرآن و احادیث توصیه می‌فرماید.

خواننده‌ی گرامی: کتاب حاضر مجموعه‌ی بیست سخنرانی استاد و مرشد بزرگوار بنده حضرت شیخ الحدیث مولانا سبحان محمود رحمته الله است که فرزند و خلف صالح ایشان بعد از ضبط نمودن در غالب کتابی با نام «تربیت اولاد» چاپ و نشر نمودند که به توفیق حضرت حق ترجمه‌ی فارسی آن را این حقیر انجام دادم. از آن جا که متن کتاب بصورت سخنرانی بود و مطالب تکراری زیاد داشت. ترجمه آن بدین گونه انجام شده است که بیشتر شبیه به یک خلاصه نویسی است و مطالب تکراری حذف گردیده است. از خداوند منان خواستارم تا این کار فرهنگی هر چند کوچک را سبب اصلاح ما و فرزندانمان بگرداند و به بارگاه خودش بپذیرد. از کلیه‌ی کسانی که در این کار با بنده همکاری داشتند مخصوصاً برادرم سعید دهمردنژاد کمال تشکر دارم.

و در پایان از کلیه‌ی اساتید و اندیشمندان عرصه‌ی علم و دانش عاجزانه استدعا دارم اگر اشتباهی مشاهده فرمودند بنده را مطلع فرمایند.

هر که خواند طمع دعا دارم زانکه من بنده گنهکارم

افضل دهمردنژاد

جمعه ۱۳۸۰/۵/۲۶

زاهدان مکتب فاطمة الزهراء علیها السلام چهارراه رسولی

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنِّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوٌّ لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَإِن تَعَفَوْا وَتَصَنَّفُوا
وَتَعَفَرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ»^۱

تربیت صحیح اسلامی

در رابطه با این موضوع هفته ی گذشته خدمت شما عرایضی داشتم و حاصلش این بود که اهل، عیال و فرزندان خودمان را باید درست تربیت کنیم آنچه که امروزه اکثر ما از آن غافلیم و قرآن کریم درباره آن طی هشدار بزرگ دستور می دهد: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا»^۲

این آیه در رابطه با تربیت اسلامی فرزندان است که پیامبر ﷺ آن را توضیح و تشریح فرموده است. بسیار مایل هستم که این حرف ها با گوش دل شنیده شود و نیز امکان دارد که خداوند ما را توفیق عمل به آن عطا فرماید بنابراین اگر ما فرزندان را مطابق دستور قرآن تربیت کنیم بدون شک در آینده برای ما افتخار و مایه ی سرور و خوشحالی خواهند بود نه تنها افتخار، بلکه نمونه ای از بهشت به چشم ما خواهد آمد و در آخرت نیز خداوند آنها را سبب راحت و آرامش پدر و مادر، در بهشت قرار خواهد داد و اگر خدای ناخواسته از تربیت اسلامی فرزندان غفلت کنیم، در این مورد من فقط قول یکی از بزرگان را نقل می کنم که می فرماید: بزرگ ترین عذاب در آخرت متوجه کسی می شود که از تربیت اسلامی فرزندان غفلت کند «خداوند حفاظت فرماید» و قیامت به زودی خواهد آمد و دور نیست و اهل علم می دانند که چرا این عذاب سخت است.